

Votron, ex-CEO van Fortis, geeft nu onderwijs

door [Frank Roels](#)

ma, 2013-07-08 16:31

Jean-Paul Votron, CEO van het vroegere Fortis (bank plus verzekeringen) werd op 10 juli 2008 afgezet toen het bankendrama zich aankondigde. Twee maand later moesten Leterme en Reynders de NV redden, door de bank af te splitsen en te verkopen aan BNP Paribas. De slechte beleggingen in de verpakte Amerikaanse rommelhypotheken werden ondergebracht in een nieuw Royal Park Investments. Votron is nu professor aan Cambridge University.

In een interview met het financiële dagblad *De Tijd* vertelt Votron over zijn frustraties dat hij de schuld kreeg terwijl hij geen fouten maakte. Nooit heeft hij bewust iemand willen bedriegen.

“Mijn familie leed – en lijdt – onder de hele affaire”. Hij begrijpt niet waarom Lippens en anderen “zich niet solidair opstellen. We hebben de beslissingen allemaal samen genomen, collegiaal... We zaten allemaal samen in dat avontuur” (let op de woordkeus: “affaire”, “avontuur” – FR). Hij verdedigt de voormalige financieel directeur van Fortis, Gilbert Mittler: “hij is door het slijk gehaald... Hij is een intelligente, gepassioneerde man. Hij heeft alles gegeven voor zijn werk”.

Twee soorten ethiek

Wanneer Votron blijft herhalen dat hij en de Fortis-top niets misdaan hebben, bedoelt hij: opzettelijk bewust regels of wetten overtreden. “We hebben rekening gehouden met de opmerkingen van de Bankcommissie FSMA” (die in 2007 en 2008 waarschuwde voor de rommelkredieten). De mensen aan de Fortis-top deden hun werk.

Deze morele visie van schuld beperkt zich tot de bewuste intentie van een fout of overtreding. Integendeel is de beoordeling op basis van de gevolgen, al of niet bewust nagestreefd, de andere, bredere opvatting van verantwoordelijkheid. Voor de slachtoffers en de samenleving in haar geheel, verdient deze laatste visie natuurlijk de voorkeur.

Indien daarentegen alleen de intentie telt, kunnen alle misdrijven en drama's als onbedoelde gevolgen, collateral damage, vrijgepleit worden van straf en schadevergoeding. De schoolbus met kinderen die toevallig over een brug in Joegoslavië reed toen de NAVO die bombardeerde, is het historische voorbeeld.

Het Afghaanse huwelijksfeest dat door een drone van Obama wordt getroffen, is actueler. Of de vergiftiging in Bhopal, Agent Orange in Vietnam, de babies met dodelijke diaree door gratis staaltjes melkpoeder van Nestlé of Danone – de rij is eindeloos, de discussie bekend (blz. 6 e.v. <http://vermeylenfonds.files.wordpress.com/2012/10/hoofdstuk-5.pdf>).

Omdat ik zopas de film *Hannah Arendt* gezien heb, denk ik aan Eichmann die geen enkele Jood vergast heeft; hij regelde alleen de transporten; dat was zijn job en die was niet eenvoudig. Maar deze vergelijking is allicht wansmakelijk.

Toch beoordelingsfouten

Votron onderlijnt dat de kennis van vandaag een andere kijk biedt op feiten uit het verleden toen die kennis ontbrak. Hij zegt letterlijk dat hij nu de zaken helemaal anders zou aanpakken: “Ten eerste geloofde ik – zoals iedereen – in een economisch model dat was gebaseerd op een eeuwigdurende groei en goedkoop krediet. Dat was fout.

Twee: ik ben opgeleid in ‘harde bedrijven die focussen op groei en efficiëntie. Ik heb mijn sociale relaties niet genoeg ontwikkeld. Ik was geen cocktailtype. Drie: ik heb te weinig rekening gehouden met de stakeholders: aandeelhouders, toezichthouders, media”.

Dus toch fout? Votron bevestigt wat velen na de kredietcrisis hebben vastgesteld: de grote experts hadden een beperkte visie op hun verplichtingen, een grondige kennis van de samenleving behoorde niet tot hun taak. Ze verkochten financiële producten maar zonder garantie over de kwaliteit op termijn (dat de rommelhypotheken naar drama’s zouden leiden, had men kunnen weten door te kijken naar de jarenlange daling van de modale gezinsinkomens in de VS).

“Naast de risico’s die men als bedrijfsleider beheerst, zijn er ook andere, niet-conventionele risico’s: de druk van aandeelhouders, activisten, media, speculanten”. Dat zegt Votron vandaag. Zelfs na jaren nadenken over het Fortisdebacle benoemt hij aandeelhouders en speculanten als “niet-conventionele risico’s” – terwijl ze *de essentie* uitmaken voor vennootschappen en beursoperaties. Men gelooft zijn ogen en oren niet dat een bankier zulks durft zeggen in 2013. Van tunnelvisie gesproken.

Natuurlijk is Votron de enige niet uit zijn professie die zo denkt. Alle grootbanken hebben belegd in verpakte rommelhypotheken (CDO’s); dat vernemen we bijvoorbeeld zopas over het Kringloofonds, die het deed op raad van KBC: http://www.tijd.be/nieuws/politiek_economie_belgie/Spons_over_18_6_miljoen_van_Kringloofonds.9372415-3136.art?itm_campaign=newsteaser

De boodschap uitdragen

Het interessantste in het artikel in *De Tijd* is dat Votron enkele dagen na zijn verplicht ontslag benaderd werd door een grote Amerikaanse financiële instelling. “Maar ik heb ervoor bedankt”. Wilden de Amerikanen spioneren of stelden ze prijs op Votrons grote ervaring en expertise?

Maar twee of drie maanden later contacteerde de universiteit van Cambridge hem. “Ze vroegen me mijn ervaringen te delen”. Votron geeft er sedert 2009 seminars (trainingen) aan Chinese en Aziatische managers. Hij helpt ook KMO’s “om uit crisissen te geraken zowel strategisch als inzake coaching. Mediatraining met de focus op crisisbeheer”. Of wat men de klanten moet vertellen en wat niet.

Votron kreeg onlangs een boete van de (nieuwe) bankcommissie wegens foute informatie van de (vroegere) Fortisklanten/aandeelhouders. Samen met andere Fortis bestuurders wacht hem nog een proces voor de rechtbank voor valsheid in geschrifte, oplichting en misleiding van beleggers: http://www.tijd.be/nieuws/ondernemingen_financien/Deep_pockets_nog_niet_buiten_schot.9307414-3095.art?

Ook in Nederland oordeelde een rechter vorig jaar dat Votron en anderen de beleggers hebben misleid. Onterecht vonnis, vindt Votron. Hij leidt nu nieuwe experts op met het gezag van een beroemde universiteit. De financiële ethiek die de hele wereld ziet als een instrument om meer geld te verzamelen, en snel, wordt verder uitgedragen. Votron bezit zelf een diploma “internationale business-strategieën”. We weten vandaag waar dat goed voor is.

Votron is één voorbeeld van het draaideur fenomeen, term bedacht door Joris Luyendijk, Die voert in de Londense city anonieme gesprekken met o.m. de specialisten die er aan de knoppen zitten van de beurscomputers. <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/joris-luyendijk-banking-blog/2013/jun/20/bankers-predators-proto-fascist-ideology?INTCMP=SRCH>

Votron is nu professor; vroeger werkte hij al voor Unilever, Citibank, ABN AMRO, Citigroup. Amerikaanse ministers van financiën stappen uit een bank en keren nadien terug. In het VK zitten mensen van de (centrale) Bank of England nu bij Barclays en Berenbank.

De nieuwe gouverneur Carney komt van de Canadese centrale bank. Mario Draghi, ECB, zat nog bij Goldmann-Sachs. Herman Verwilt, opvolger van Votron bij het vroegere Fortis, is nu voorzitter van Optima. Hij voerde destijds de opdracht uit om de ASLK te privatiseren wat een aanzet was naar Fortis. Hij is ook professor.

Filip Dierckx (ex-Fortis) is de nummer twee van BNP Paribas Fortis en voorzitter van de bankenfederatie Febelfin. Lars Machenil, ex-Fortis, is opgeklommen tot financieel directeur van BNP Paribas. Alle 7 ex-Fortis bestuurders worden vervolgd.

In het interview met Votron ontbreekt elk idee hoe hij het anders zou willen aanpakken; anders dus dan

nationalisatie. Misschien moeten we daarvoor in Cambridge gaan luisteren.

[froels](#)

Feature

Votron, ex-CEO van Fortis, geeft nu onderwijs

Jean-Paul Votron, CEO van het vroegere Fortis (bank plus verzekeringen) werd op 10 juli 2008 afgezet toen het bankendrama zich aankondigde. Twee maand later moesten Letorme en Reynders de NV redden, door de bank af te splitsen en te verkopen aan BNP Paribas.

Bron-URL: <http://www.dewereldmorgen.be/blogs/froels/2013/07/08/votron-ex-ceo-van-fortis-geeft-nu-onderwijs>